

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

DENEME TG-8
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. **C** 1. Yapı bakımından dünya dilleri 3 gruba ayrılır.
1. Yalınlayan (Tek Heceli) Diller
Çince, Baskça, Birmanca, Vietnamca, Siyamca, Tibetçe... (Kısaca Çin –Tibet dilleri tek heceli dillerdir.)
2. Bitişken (Eklemeli, Bağlantılı) Diller
Türkçe, Fince, Ugorca, Permce, Estçe, Moğolca, Korece, Japonca... (Ural – Altay dilleri eklemeli dillerdir.)
3. Bükümlü (Çekimli) Diller
a) Kök bükümlü diller : Arapça, İbranice, Akadça... (Genelde Hami- Sami dilleri)
b) Gövde bükümlü diller: almanca, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Sırpça, Urduca, İtalyanca Romence ... (Genelde Hint – Avrupa dilleri)
A, B, D, E seçeneklerinde verilen eşleşmeler doğrudur. Ancak C seçeneğinde verilen eşleşmede Sırpça bükümlü diller içerisinde yer alırken Siyamca tek heceli diller içerisinde bulunmaktadır.

2. **A** Seçeneklerde verilen bütün kişiler "Ural- Altay Dil Teorisi" üzerinde araştırma yapmıştır. Parçada bahsedilen kişi Strahlanberg'dir. Ayrıca Strahlanberg bölgede yaşayan halka "TATAR" adı altında toplar konuşulan dili 6 kısım halinde verir. Strahlanberg' in sınıflandırması bugün yapılan araştırmalara göre hatalıdır. Ancak ilk olması yönüyle çok önemlidir.

3. **D** Germen, Latin Kelt, Slav, Baltık Dilleri, Hint- Avrupa Dil Ailesi' ne mensup Avrupa Kolu içerisinde yer alır.
Slav Dilleri şunlardır:
Rusça, Beyaz Rusça, Ukraince, Çekçe, Polce, Slovakça, Bulgarca, Karadağca, Boşnakça, Sırpça, Hırvatça, Makedonca, Dilleri'dir. Romence ise Latin Dilleri içerisinde yer alır.

4. **D** Türkçedeki /ş/ sesinin asli ses olduğunu Çuvaşça ve Moğolcadaki /l/ sesinin Türkçedeki bu asli ses /ş/ den türediğini savunan lambdaizmdir. Türkçedeki /z/ sesinin asli ses olduğunu Çuvaşça ve Moğolcadaki /r/ sesinin Türkçedeki bu asli ses /z/ den türediğini savunan rotasizmdir.

5. **C** A, B, D, E seçeneklerinde verilen ifadeler Uygur Türkçesinin özellikleri arasındadır. C seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. Çünkü fiillerin III. çoğul şahıs çekimlerinde "+IAr" eki Köktürk'te kullanılmaz ancak Uygur Türkçesinde kullanılmıştır.

6. **E** Soruda istenilen ek belirme (akuzatif, yüklem) eki- dir. Bu ekin bulunduğu sözcükler ve aldığı diğer ekler sırasıyla:
I. sab+ım+(ı)n iyelik eki 1. Tekil şahıs, belirtme durum eki
II. sab+ım+(ı)n iyelik eki 1. Tekil şahıs, belirtme durum eki
III. bodun+(u)g belirtme durum eki
IV. il+i+n 3. Tekil şahıs iyelik eki, belirtme durum eki
V. cümlede ise belirtme durum eki alan bir sözcük bulunmamaktadır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

7. **B** Arıg kelimesi bizi cevaba götürür. HATIRLATMA: palatal n, n̄ ya da ny ile gösterilir. /n̄/ (palatal n) sesi Köktürk Türkçesinde korunur. Ancak Uygur Dönemi'nde palatan n ikiye ayrılıyor. /n/ ve /y/ ağzına dönüşür. Bütün Türk lehçeleri "y" ağzını kullanmaktadır. Günümüzde "n" ağzını kullanan sadece Halaçça'dır. Palatal n harfini olduğu gibi kullanan tek Türk dili Yakutça'dır.
8. **E** Parçada verilen altı çizili ekler fiilden isim yapım ekleridir. Sözcüklerde verilen ekler sırasıyla şöyledir:
Kıl-(i)n -ç+ lıg+lar FFYE, FİYE, İİYE, çoğul eki
Buş-(u)ş+luğ FİYE, İİYE
Kıl-mış+ı+n FİYE(sıfat-fiil), iyelik eki 3. tekil şahıs eki, belirtme durum eki
İgla-(y)u FİYE(zarf-fiil)
9. **C** İSTANbul sözcüğünde vurgu "tan" hecesi üzerinde olmalıdır.
Hatırlatma :
Bir sözcüğü oluşturan herhangi bir hece diğerlerine göre daha baskın söylenmesine sözcük vurgusu denir.
Türkçede vurgu genellikle son hecededir.
Türkçede orta hece her zaman vurgusuzdur. (bazı istisnaları var). Türkçede orta hecenin vurgusuz olmasının en önemli sonucu ünlü düşmesine sebep olmasıdır. Türkçenin en zayıf ünlüleri dar ünlülerdir. Bundan dolayı orta heceye denk geldiğinde düşerler.
Yer isimlerinde vurgu ilk hecededir.
ÖRNEK: Ankara
Seslenme ve hitaplarda vurgu ilk hecededir.
Örnek: Arkadaş!
Eğer bir sözcükte "tan" hecesi varsa vurgu "tan" hecesindedir.
Örnek: istANbul, gülİSTAN
Bir sözcükte "ya" hecesi varsa vurgu bir önceki hecededir.
Örnek: maLATya, anTAKya
-ca (eşitlik hali eki), -ca (küçültme eki), -me, -ma, (olumsuzluk eki), mi (soru eki), -mAdAn (zarf fiil eki) bu eklerin üzerinde vurgu olmaz, bir önceki hecede vurgu olur.
NOT: Türkçede vurgu fonemiktir. Yani anlam ayırt ediciliği vardır.
10. **A** B, C, D, E seçeneklerinde verilen ifadeler doğrudur ancak A seçeneğindeki belirtme durum eki değil, iyelik 3. Tekil kişi ekidir.
Verilen sözcüklerdeki alınan ekler sırasıyla:
Kut+ı iyelik eki 3. tekil kişi
*ya-k-(i)n FFYE, FİYE
Tap-(u)ğ kıl-ğuka FİYE, yardımcı fiil tabanı, zarf-fiil(-gu: sıfat-fiil, +ka: yönelme durum eki)
*ya-ğ+u-t-(u)p FİYE, İFYE, FFYE, zarf-fiil
Kow-kuka zarf-fiil
11. **A** Atabetül Hakayık'ın nüshaları şunlardır: Semerkant nüshası, Ayasofya nüshası, Topkapı Müzesi nüshası, Ankara Seyit Ali (şu an kayıptır.) nüshasıdır.
12. **E** İrşâdü'l- Mülük ve's Selâtin adlı eser Kıpçak Dönemi'nde yazılan dinî bir eserdir. Müstensih eden Berke Fatih'tir. A, B, C, D seçeneklerinde verilenler Çağatay Dönemi eserleridir.
13. **C** A, B, D, E seçeneklerinde verilen eserler Çağatay Dönemi sözlükleridir. Ancak C seçeneğindeki "Et- Tuhfetü'z-Zekiyye" adlı eser Kıpçak Dönemi'ne ait yazarı belli olmayan bir sözlüktür. Saf Kıpçak özelliklerini ihtiva eden bir eserdir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

14. D Parçada tanıtılan eser Şeyhi'ye ait Hüsrev ü Şirin adlı eserdir. Türk edebiyatının en başarılı Hüsrev ü Şirin olması yanında Anadolu sahasının 2. Hüsrev ü Şirin'idir.

18. A ihanet-hıyanet h: metatez, i: art da- maksılaşma, y: kaynaştırma

15. E Verilen Ziya Osman şiirinde gök+te, su+da, dal+ da bulunma hal eki Ciğer+leri+ ne +leri: iyelik eki , ne: yönelme durum eki Bu+ile(böyle) birleşik bir kelimedir. Ancak şiirde E seçeneğinde verilen fiilden fiil yapım eki kullanılmamıştır.

19. D Ahmet Vefik Paşa Macar Türkolog ve halk bilimci İgnos Kunus ile yaptığı söyleşide Türk folkloru açısından oldukça önemlidir. Bu mülakatta "folklor" sözcüğü ilk kez kullanılmıştır.

16. D Ünlüler boğumlanma noktalarına göre kalın ünlüler(a, ı, o, u), ince ünlüler (e, i, ü, ö) olarak ikiye ayrılır. Bu bilgilere göre A, B, C, E seçeneklerinde verilen ünlülerin boğumlanma yerleri aynıdır. Ancak D seçeneğinde verilen "sonraki" kelimesi boğumlanma noktasına göre farklı olan (o, a, i) ünlülerini içerir.

20. B Yayılma Kuramı kültürel benzerliğin nedenini; dünya medeniyetlerinin tek bir coğrafyada doğup göç, ticaret ve savaşlarla bütün medeniyetlere taşınmasıdır. Farklı medeniyetlerdeki benzerlikler buradan kaynaklanmıştır. Bu kuramın temsilcileri, farklı toplumlardaki kültürel yaratmalarındaki benzerlikleri, bu toplumlar arasındaki tarihsel ilişkiye bağlarlar. Elliot Smith ilk dünya medeniyetinin Mısır olduğunu söyler. Viyana yayılmacılarından Ratzel ise tek değil birçok kültür yaratma çevresi bulunduğunu ve bunların sayılarının 12 olduğunu belirtir. Bu 12 merkezden biri "bozkır kültür çevresi" dir. Bu Türklerin de ilk uygarlıkları kuran toplumlar arasında olduğunu gösterir.

17. E Keramat- ı Ahi Evren adlı eser Gülşehri' ye ait bir eserdir. A, B, C, D seçeneklerinde verilen eşleşmeler doğrudur.

21. C Yuğ: Ölen kişilerin ardından düzenlenen törenlerdir. Bu kelime ilk defa Orhun Yazıtları'nda geçer. Sığır : Av törenleridir. Şölen /Toy/Şeylan : Oğuz Türklerini kurban törenleridir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

22. A Ay cemali parlak kadi toparlak
Leleri bal kaymak sükkeler misin sen
Boynuma lale tak hele bir yol bak
Bu kadar yalvarmak ister misin sen
Musammat koşma: dizelerde iç uyak bulunan koş-
malara denir. Yani mısra ortasında da kafiye ol-
masıdır. Görüldüğü gibi verilen şiirin ortalarında
da kafiye vardır.

25. C Parçada sözü edilen şair Aşık Ömer'dir.
Hatırlatma
Âşık şiirinin kaynaklarını 2 şekilde elde ederiz bi-
rincisi sözlü kaynaklar, ikincisi yazılı kaynaklardır.
Yazılı kaynaklar içerisinde ; cönkler, tezkireler, se-
yahatnemeler, menakıbnameler, Divanü Lügati't –
Türk ve şairnamelerdir. Şairnameler :
Âşık Ömer: Şairname
Sun'i: Tekerme
Gubari: Şairname
Âşıklar hakkında önemli bilgilere sahip olabileceği-
miz bu 3 şairname çok önemlidir.

MURAT YAYINLARI

23. C Güzelleme: güzellikleri güzelin övgüsünü anlatan
koşmanın türüdür. I. dördlükte bir güzelleme örne-
ğidir.
Taşlama: toplumdaki haksızlıkları, yolsuzlukları
mizahi bir dil ile eleştirir. Hiciv ve alay sanatlı bir
şekilde yer alır. Koşmanın bir türüdür. II. dördlük
bir taşlama örneğidir.
Semai: Sevgi doğa güzellik konulu olan koşmalara
göre daha canlı, kıvrak bir üslupla yazılan, özel
ezgileri olan ve 8'li hece ölçüsüyle yazılan bir nazım
şeklidir. III. dördlük bir semai örneğidir.

26. D I, II, III, V numaralı bilgiler doğrudur ancak, IV
numarada verilen savaşta tesadüfen karşılaşan
baba -oğul yalnız savaşırken tanışır ve bera-
ber kafiri yenerler. Kafir kilisesini yıkıp mescid ya-
parlar. Begil Oğlu Emren hikayesinde değil, Salur
Kazan'ın Tutsak Olup Uruz'un Çıkarması hikaye-
sinde geçmektedir.

MURAT YAYINLARI

24. B Hacı Bayram Veli'nin damadı olan şairin asıl
Abdullah'tır. XV. yy. saz şairleri arasında önem-
li bir yere sahiptir. Anadolu'nun Türkleşmesi ve
Müslümanlaşmasında etkili olmuştur. Kadiriler
çevresinde "Pîr-i Sani" olarak bilinir. Şair şiirle-
rini hem aruz hem de hece ölçüsü ile yazmıştır.
"Müzekki'n Nüfûs" adlı, tasavvuf ile ilgili bir men-
sur eser de yazmıştır. Bu parçada sözü edilen kişi
Eşrefoğlu Rumi'dir.

27. A Âşık kolu kavramı ilk defa Eflatun Cem Güney
tarafından ortaya atılmıştır. Usta-çırak ilişkisinin
göstergesidir. Parçada bilgileri verilen âşık kolu
Şenlik koludur.

28. A Soruda verilen şiir bir alkış(dua) örneğidir. HATIRLATMA

Alkış ve kargışlar, Türk halk edebiyatında önemli bir yere sahiptir. Alkış, bir bakıma iyi dilekler bildirilen; kargış ise kötülük temenni eden sözler olarak tanımlanır. Bu özelliklerinden dolayı halk arasında sevinç, mutluluk, neşe ya da zor, güç, çaresizlik gibi durumlar karşısında yaygın bir şekilde kullanılırlar. Bu kavramlar, tasavvuf ehli insanlar arasında pek kullanılmaz. Halk arasında onlar, kendilerine dünya nimetleri için dua etmezler düşüncesinin yanında, tekâmül etmiş vicdanlardan dolayı başkasına beddua da etmezler düşüncesi hâkimdir. Onlar, böyle durumlarda “Allaha bıraktık”, “Allah haklasın” veya “Allah bildiği gibi yapsın” derler. “Alkış ve kargış kelimeleri, Türkiye ve Orta Asya coğrafyasında algış (Kazak Türkçesinde), alkıtmak (Çağatay ve Oğuz Türkçesinde), gargış (Azeri Türkçesinde), kargı (Çağatay Türkçesinde) gibi çeşitli söylem farklılıklarına sahiptirler.”

MURAT YAYINLARI

29. E Soruda verilen beyit bir kalenderi örneğidir. Kalenderi, aruzun

Mef’ûlü mefâ’ilü mefâ’ilü fa’ûlün kalıbıyla yazılır. 14 hecelidir. Gazel murabba, muhammes, müseddes nazım şekilleriyle yazılabilir. Aruz ölçüsü ile yazılmış halk şiiri nazım biçimlerini sorularda bulmanın kolay yolu şöyledir:

Kalenderi, hece sayısı 14, ilk hece kapalı olur.
Divan, hece sayısı 15, ilk hece kapalı olur.
Selis, hece sayısı 15, ilk hece açık olur.
Satranç, hece sayısı 16, ilk hece kapalı olur.
Semai, hece sayısı 16, ilk hece açık olur.
Vezni Ahar, hece sayısı 20, ilk hece kapalı olur.

30. D Halk hikayesi kahramanlarının Âşık olma biçimleri arasında: Bade içme yoluyla âşık olma, aynı evde büyüyen kahramanlar kardeş olmadıklarını öğrenince birbirlerine âşık olma ilk görüşte âşık olma, resim görerek âşık olma var. Ancak çeşme başında görüp âşık olma motifi yoktur.

MURAT YAYINLARI

31. D Parçada bahsedilen ilk süslü nesir olan Sinan Paşa'nın Tazarruat adlı mensur eserdir. Süslü nesrin Sinan Paşa ile başladığını unutmayınız. Bunun sebeplerinden en büyüğü secinin ilk kez Sinan Paşa tarafından kullanılmış olmasıdır. Çünkü süslü nesir demek secili nesir demektir.

32. E Mecmû'atü-n-Nezâ'ir, Ömer Bin Mezîd'e ait olan Türk edebiyatında ilk nazire mecmuasıdır. Metâli'ün-Nezâ'ir, Budinli Hisali'ye ait sadece şiirlerin matla beyitlerine yer veren bir nazire mecmuasıdır. Câmî'ün –Nezâ'ir, Eğirdirli Hacı Kemal'e ait şiirlerin alfabetik sırayla yazıldığı bir nazire mecmuasıdır. Pervane Bey Mecmuası, Pervane Bey'e ait şiirlerin alfabetik sırayla verilip şairler hakkında da bilgi veren bir şairler mecmuasıdır. Mecmau'l –Havas ise Doğu Türkçesiyle yazılan bir tezkiredir.

33. A Verilen beyitin günümüz Türkçesine aktarılmış hali şöyledir: Tasa etme! Zamane, ölüm kadehini herkese müsavi, istisnasız olarak sunar; alçak feleğin elinden o zehri Cem bile içmiş.

34. E A, B, C, D seçeneklerinde verilen eşleşmeler doğrudur. Ancak E seçeneğinde verilen Nefhatü'l Ezhâr, Nev'izâde Atâyî'ye aittir.

35. A Verilen beyit günümüz Türkçesiyle: Yan bakışın kılıç çekip kan saçmağa başlayınca yüreği yaralı aşıklara ecel acır, şefkat gösterir.
Vezni: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün şeklindedir. Vezne ve anlama göre boş bırakılan yerlere en uygun "tîğ, mihrbân" gelmelidir. Ayrıca şefkatli anlamına gelen "mihrbân" kelimesinde vezinde bir kapalı bir açık hece karşılığı olacak tarzda okunmalıdır(med). Kılıç demek olan "tîğ" kelimesinde de med vardır.

36. C Soruda verilen musammat(çok bentli) bir tardiyedir. Tardiye, muhammesin özel bir biçimidir. Muhammes aruzun her kalıbıyla yazıldığı halde, tardiye yalnız mef'ûlü/mefâilün/fa'ûlün kalıbıyla yazılır. Tardiyenin muhammesten ayrılan ikinci özelliği de temel uyağın bentlerin sadece beşinci dizelerinde olmasıdır. Muhammede dördüncü dizede de olabilir. Her bendin ilk dört dizesi de kendi arasında uyaklıdır. Uyak düzeni şöyledir ve başka biçimi yoktur: bbbba-cccca-dddda-eeeea....Türk edebiyatında tardiye pek az kullanılmıştır. Yalnız Şeyh Galib tardiyeyi özel bir önem vermiştir.

37. A Kinaye: Asıl maksadı, dolaylı ve kapalı bir şekilde ifade eden söze denir. Sözün gerçek anlamı kasdedilmiş olabilir; ancak asıl amaç mecazlı anlamı vermektir. Söz hem gerçek hem de mecazî anlamıyla birlikte kullanılır. Türkçedeki deyimler genellikle kinayeli sözlerdir. Nâilî-i Kadîm'e ait bu beyit: (Ey mektup, gönlüm gibi gidip sevgilide kaldın. Baş üzre yerin, var sarığın bükülmesinde, kıvrımlarında kaldın) Burada mektubun sarığın kıvrımları arasında kalması gerçek anlamıdır. Onun baş üzre yeri olması da hem gerçek anlamıyadır, hem de saygı gördüğünü ifade eder.

38. D Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhım Kurbânın olam var mı benim bunda günâhım Bu beyitteki vezin: Mef'ûlü mefâilü mefâilü fâülün şeklindedir. Ancak A, B, C, E seçeneklerinde verilen beyitlerin vezni: Mef'ûlü fâilâtü mefâilü fâilün şeklindedir.

39. B İzzet molla 'ya ait verilen beyitin vezni: Mefâilün feilâtün mefâilün feilün(fa'lün) şeklindedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

40. D Soruda verilen beyitin günümüz Türkçesine doğru aktarımı şöledir: Beni ne ayrılık gamı öldürür, ne de sağlık kaldırır. Gönül, içimin yatağında can çekişen bir hasta gibidir.

41. E A seçeneğinde : Gönüm, su gibi gönlü çeken servi boylu sen sevgiliden yana aktı. Ey servi boylu güzel, sen de akar sudan yana akmaya eğilimli ol.)

Benzetilen: gönül

Kendisine benzetilen: su

Benzetme edatı: gibi

Benzetme yönü: Suyun akması ile sevenin seviene eğilim, ilgi göstermesi, ona doğru yönelmesi, arasındaki ilişki.

B seçeneğinde: Devamlı olarak gönülden kırmızı dudağının hayali billür kadeh içindeki şarap gibidir.

Benzetilen: leb-i la'l

Kendisine benzetilen: mey

Benzetme edatı: gibi

Benzetme yönü belirtilmemiş. Aşıkın gönlünde sevgilinin kırmızı dudağının hayali, düşüncesi, tasavvuru, kırmızılığından ve zevk vericiliğinden dolayı billür kadeh içindeki şaraba benzetilir.

C seçeneğinde: Aşk, ilahî bir mumdur. Onun etrafında dönen pervanesi, kelebeği de benim. Şevk bir zincirdir, gönüm de onun delisidir.

Burada aşk ilâhî bir muma , şevk de zincire benzetilmiş; ancak benzetme edatı kullanılmamıştır.

D seçeneğinde : Yolunu şaşırılmış âşık, eğer gözyaşı yıldızlarını kılavuz edinmezse, gam gecesinde sana ulaşamaz.

Benzetilen: gözyaşı

Kendisine benzetilen: encüm (yıldızlar)

E seçeneğinde ise teşbih değil kapalı istiare vardır. Bahçenin ağaçları tecrit hırkasına girdiler, tüm varlıklardan sıyrıldılar. Sonbahar rüzgârı, çimenlikte, bahçede çınardan el aldı.

Burada sonbaharda yapraklarını döken ağaçlar, dünya varlıklarından sıyrılan mutasavvıflara benzetilmiş. Benzetilen unsur olan ağaç belirtilmiş, ancak kendisine benzetilen unsur olan mutasavvıf söylenmemiştir.

42. A Günümüz Türkçesiyle:

Kötü huylu, kötü yaratılışı olan, lâf arasında (dedikodu) çirkinliğini, kötülüğünü insanın hatırına getirir; nitekim çingene veya çingenenin merdi, cesaret taslarken hırsızlığını söyler.

Miyân-i güft ü gû : Lâf arası. Dedikodu manasına da gelen güft ü gû tabiri, bir kelime halinde güftgû diye de kullanılır.

43. C “Servet-i Perviz” adlı manzum trajedisinde: “Şiirimize trajedi yolunu açtım” diyen edebiyatımızın ilk manzum trajedi yazarı olan sanatçı Ali Haydar Bey'dir

44. A Parçada boş bırakılan yere Cenap Şahabettin getirilmelidir. Bazı önemli eserleri şunlardır:

Şiir

Tamat(Gençlik Şiirleri), Özdeyiş

Gezi Yazısı

Hac Yolunda, Avrupa Mektupları, Suriye Mektupları, Afak-I Irak

Makale- Deneme-Sohbet

Evrak-I Eyyam, Nesr-İ Harp , Nesr-İ Sulh

Tiyatro

Küçük Beyler

45. D Verilen şiir bir Serbest Müstezat örneğidir. Serbest Müstezat: 19. Yüzyıl sonlarında özellikle Servet-i Fünun'cuların geliştirdikleri bir nazım biçimi.

Divan şiirindeki müstezat'tan şu özellikleriyle ayrılır:

* Serbest müstezat, hem aruz, hem de hecenin çeşitli kalıplarıyla yazılabilir.

* Temel olarak alınan kalıbın çeşitli parçaları çeşitli düzenlerle bir arada kullanılabileceği gibi aynı nazım içinde yalnız bir kalıp değil, başka kalıplar ve bunların parçaları da kullanılabilir.

* Uzun ve kısa mısralar kimi zaman belli bir düzen içinde sıralanır, kimi zaman da herhangi bir düzene bağlı kalınmaz.

* Kafiye örgüsünün düzenlenişi de kurala değil, şairin isteğine bağlıdır.

* Müstezat'ın daha özgürce kullanılmış biçimdir.

* Sembolizmin yaygın olduğu bir dönemde Fransa'da ortaya çıkan bir şiir şeklidir.

* Servet-i Fünun ve Fecr-i Ati şairlerince kullanılmıştır.

* Serbest müstezatta nazım nesre yaklaştırılmıştır.

Bu özellikleriyle serbest müstezat, Divan şiirindeki müstezat'ın geliştirilmesiyle oluşturulmamış, doğrudan Batı şiirinden alınmıştır. Klasik nazım biçimlerinden ve tek ölçünün bir örnekliliğinden kurtuluş yeni biçimler ve ahenkler yaratmak düşüncesiyle oluşturulan bu biçim, serbest nazıma geçişte bir aşama olmuştur.

Serbest müstezatın başarılı örneklerini Tevfik Fikret, Cenap Şahabettin ve Ahmet Haşim vermiştir.

46. C Parçada bahsedilen kişi Hamdullah Suphi Tanrıöver'dir. Ayrıca sanatçımız İstiklal Marşı'nı meclis kürsüsünden ilk okuyan kişidir Mehmet Akif'i de milli marşımızı yazma konusunda ikna etmeye çalışan kişidir. Türk Ocağı başkanı ardından da milli eğitim bakanlığı yapmıştır.

49. B Parçada söz edilen sanatçı Garip akımının öncüsü olan Orhan Veli Kanık'tır. Vazgeçemediğim, Destan Gibi, Yenisi, Karşı gibi eserleri vardır.

MURAT YAYINLARI

47. D Parçada boş bırakılan yere Orhan Şaik Gökyay getirilmelidir. Ayrıca sanatçının "Bu Vatan Kimin" adlı şiiri ünlüdür. Dede Korkut incelemeleri yapar.

50. C Şiir görüşünü Dr. Kaligari'nin Dönüşü ve Yol Üstünde Semender adlı eserlerinde yer alan sanatçı, sanatının I. Dönemi'ni Ahmet Arif etkisinde II. Dönemi'ni ise Toplumcu gerçekçi anlayış doğrultusunda ilerletmiştir. "Gözüm Seyirdi Vakitten, Gölgeleleri Kullanmak, Söz Acıda Sınandı" gibi başka eserleri de olan sanatçı, Maviciler grubu içerisinde yer alan Ahmet Oktay'dir.

MURAT YAYINLARI

48. C Ziya Osman Saba'dan sonra Yedi Meşaleciler arasında şiirle ilgilenen "Karagöz, Orta Oyunu" gibi araştırma ve incelemeleri olan ikinci önemli kişi Sabri Esat Siyavişgi değil Cevdet Kudret Solok'tur. Sabri Esat'ın da Karagöz incelemesi vardır. Ancak onun incelemesinin adı: İstanbul'da Karagöz ve Karagöz'de İstanbul adlı eserdir.

51. A "Türkçem benim ses bayrağımdır" diyerek Türkçeye verdiği önemi anlatan, "Çocuk ve Allah" eseriyle asıl sanatçı kişiliğini bulan "Destan Şairi" Fazıl Hüsnü Dağlarca'dır. Önemli bazı eserleri: Çakır'ın Destanı, Üç Şehitler Destanı, İstiklal Savaşı Samsun'dan Ankara'ya, Çocuk ve Allah, Cezayir Türküsü, Balina ve Mandalina...

52. B “Behçet Necatigil”, Cemal Süreya için “II. yeni şiirinin karanlığını giderdi, gelenekten yenilik yarattı.” diyerek onu över. Lirikizm ve erotizm dolu şiirler yazan sanatçı tarih, din ve aileye karşıdır. “Papyrus” adlı değisiyle ve “Folklor Şiire Düşman, Şiir Anayasaya Aykırıdır” yazıları önemlidir. Eserleri: Şiir Üvercinka, Göçebe, Beni Öp Sonra Doğur Beni, Uçurumda Açan, Sevda Sözleri, Güz Bitiği, Sıcak Nal

55. D Parçada söz edilen Toplumcu Gerçekçi yazar Sadri Ertem’dir.

MURAT YAYINLARI

53. E Cahit Zarifođlu: Necip Fazıl çizgisinde ve ikinci Yeni etkisinde eserlerini yazan sanatçı; İslami ruhu, Batı karşıtlığını şiirlerinde işler. İsmet Özel tarafından genç Müslüman şairlere örnek gösterilen bu şairimiz kapalı düşünce şiirlerini yazar. İşaret Çocukları, Menziller, Korku Ve Yakarış gibi eserleri olan sanatçımızın İslami motifleri; korku, hayat, yalnızlık, ölüm... konularına ağırlık verir.

56. A Parçada söz edilen Toplumcu Gerçekçi Anlayışla yazan sanatçı Fakir Baykurt’tur. Bazı önemli eserleri: Roman Yılanların Öcü, İrazca’nın Dirliđi, Kara Ahmet Destanı, Kaplumbağalar, Amerikan Sargısı, Yayla, Hikaye Çilli, Efendilik Sarayı, Duisburg Treni, Karın Ağrısı, Cüce Muhammet, Gece Vardiyası, Onbinlerce Kağı, Can Parçası...

MURAT YAYINLARI

54. C Alacakaranlıktaki Ülke adlı eser Ahmet Erhan’a ait bir eserdir.

57. A Parçada söz edilen bireyin iç dünyasını ele alan sanatçı Semiha Ayverdi’dir. “Mesihpaşa İmamı” adlı önemli romanı da vardır.

58. B Parçada boş bırakılan yere 2006 yılında Nobel ödülünü almış postmodern romancılarımızdan olan Orhan Pamuk'un "Kara Kitap" adlı romanıdır. Yazarın diğer eserleri şunlardır:
Roman
Cevdet Bey Ve Oğulları, Sessiz Ev, Beyaz Kale, Kara Kitap, Yeni Hayat, Kar, Benim Adım Kırmızı, Masumiyet Müzesi, Gizli Yüz, Babamın Bavulu(Nobel Ödül Töreni konuşmasıdır).

61. D Yedi Meşaleciler
Sabri Esat Siyavuşgil: Odalar ve Sofalar
Yaşar Nabi Nayır: Kahramanlar
Vasfi Mahir Kocatürk: Tunç Sesleri, Geçmiş Geceler
Ziya Osman Saba: Sebil ve Güvercinler, Geçen Zaman
Cevdet Kudret Solok: Birinci Perde
Kenan Hulusi Koray : (grubun tek hikâye yazarı)
Muammer Lütfü Bahşi
Körfez, II. Yeni grubu içerisinde yer alan Sezai Karakoç'a ait'tir.

MURAT YAYINLARI

59. C Parçada söz edilen akım Naturalizm, akımın Türk edebiyatındaki temsilcisi Hüseyin Rahmi Gürpınar adlı sanatçıdır.

62. D Anlatıcıyı ve bakış açısını belirler. İfadesi şiir için doğru bir yargı değildir.

60. A "Oblomov" romanı Gonçarov adlı Rus yazara aittir. Turgenyev adlı Rus yazarın önemli eserleri Babalar ve Oğullar(roman), İlk Aşk(hikaye), Duman(hikaye)...

MURAT YAYINLARI

63. E Tam öğrenme modelinde; giriş davranışlarının yoklanması önemlidir ve bu durum yeni öğrenmelerin başlangıç noktasıdır. Öğrencilerin bir öğrenme konusu ile ilgili daha önce öğrenmiş oldukları bilgi, beceri ve tutumları giriş davranışları denir. Öğrencilerin yeni bir konuyu öğrenmeleri, o öğrenme için zorunlu giriş davranışlarına sahip olmasını gerektirir. Bu nedenle öğrenmeye başlamadan önce öğrencilerin gerekli giriş davranışlarını (duyuşsal giriş- bilişsel giriş) sahip olma düzeylerine bakılmalıdır. Eğer eksik ya da yanlış ise tamamlanarak düzeltilmelidir. Verilen soruda da Öğretmenin öğrencilerinin girişte araçların yoklamadan bunu göz ardı ederek sürece başlaması öğrenmelerin gerçekleşmesini engellemiştir. Bu nedenle verilen sorunun cevabı E seçeneğidir.

64. D Kahraman Bakış Açılı Birinci Tekil (Ben) Anlatıcı: Anlatıcı kahramanlardan birisidir. Bu anlatıcı, aynı zamanda olay örgüsünün bütün yükünü üstlenen asıl kahraman olabileceği gibi, daha da geri planda yer almış kahramanlardan biri de olabilir. Bir insanın sahip olduğu veya olabileceği bilme, görme, duyma, yaşama imkânları ile sınırlıdır. Orhan Pamuk, Benim Adım Kırmızı adlı eserinden alınan bu kesit kahraman bakış açısı ile yazılmıştır.

67. B I. şiir parçası şiir parçası serbest nazım yöntemi ile yazılmıştır. II. şiir parçası bir gazeldir. III. şiir parçası bir mesnevidir.. Bu şiirlerin nazım türleri ve kullanılan ölçü birbirinden farklıdır. Farklı dönemlerde yazılmışlardır. Şiirlerin dil anlatım teknikleri birbirinden farklıdır. Buna göre; öncüldeki şiir parçalarını okuyan bir öğrenci A, C, D, E seçeneklerinde verilen yargılara ulaşabilir. Ancak şiirlerin hepsi aynı konu ile yazılmamıştır.

MURAT YAYINLARI

65. D Seçeneklerde verilenlerin tümü, coşku ve heyecana dayalı, olay çevresinde gelişen edebi metindir. Seçeneklerde öğretici metin yoktur. Sorunun çelidirici yönü de buradadır.
Arzu ile Kamber: Halk Hikâyesi
Pembe Evin Kaderi: Tiyatro
Karagözle Hacivat: Geleneksel Tiyatro
Genç Osman Destanı: Şiir
Bir Serencam: Hikâye
Öğretim programında şiir, coşku ve heyecan dile getiren metinler biçiminde tanımlanmaktadır.

68. B İkna etme, bir konu hakkındaki fikirlerini dinleyiciler tarafından kabul edilmesini ve benimsenmesini sağlamaktır. İkna etme yönteminde, fikirleri destekleyen kaynaklara, güvenilir delillere, sayısal verilere yer vermek; sesini ve beden dilini etkili kullanmak önemlidir. Bu yöntemin sınıf ortamında uygulanmasında seçilen öğrenciler ya da gruplar konu hakkında farklı fikirleri savunarak karşısındakileri savundukları fikirler konusunda ikna etmeye çalışırlar. Bu yöntem uygulanmadan önce kaynaklara ulaşmalarını ve delilleri toplamaları için öğrencilere süre verilmelidir. Tartışmadan farklı tartışmada konuyu öğrencinin seçmesidir. Burada öğretmen konuyu kendisi vermektedir.

66. C Yaratıcı düşünme: İki ya da daha fazla bilgi arasında o güne kadar kurulmamış sıra dışı bir ilişkinin kurulmasıdır. Özgün bir bakış açısı gerekir. Yaratıcı düşünme zekâyla ilişkili olduğu kadar birikim ve öğrenme ile de ilişkilidir. İraksak düşünme veya A tipi bir düşünme denir. Bilişsel alanın yaratma veya sentez basamağı ile ilgilidir. Hazırlık, kuluçka aydınlanma, değerlendirme gibi süreçleri içerir. Öğrencilere onların ufuklarını açan, motivasyonlarını artıran, olaylara farklı açılardan bakmalarına yardımcı olan metinler okutulmalı, yazdırılmalı ve yorumlatılmalıdır. Beyin fırtınası, yaratıcı drama gibi yöntemler etkili olacaktır. Öğrencilerin şiir, hikaye ve benzeri metinler yazmaları özendirilmelidir.

MURAT YAYINLARI

69. E Bilinenden Bilinmeyen İkesi: Ön öğrenmeler ve hazır bulunuşluk göz önünde tutularak bilişsel ve duyuşsal tutumu geliştiren ilkedir. Bildiğinin üstüne bilinmeyenin eklenmesiyle özgüven artırıcı bir ilke olarak karşımıza çıkar. ... Ayrıca yaparak-yaşayarak öğrenme bu ilkenin en çok desteklediği öğrenme şeklidir. Buna göre öğretmen dersinde bilinen konudan bilinmeyen konuya göre yol almıştır.

70. E Göz atarak okuma: Konuyu genel olarak tanımak, konunun ana hatlarını belirlemek için kullanılır. Konuya ait ön koşul bilgilerin yeterli olduğu durumlarda etkili olur. Aynı zamanda okunacak metni tanımak, ne kadarlık işin olduğu konusunda bir yol haritası çizmek için de kullanılır. Metin başlığı, metne ana fikir olabilecek cümleler hızlı bir şekilde okunur. Bunun sonunda da yine metinle ilgili tartışılır. Soru ve cevap yöntemi ile metin değerlendirilir. Ana fikri belirlenir. Parçada boş bırakılan yere göz atarak okuma getirilmelidir. Göz atarak okuma, özetleyerek okuma ile karıştırılmamalıdır. Özetleyerek okumada metnin tamamı okunur. Konuyu daha öz bir şekilde kavramak için kullanılır. Özetleme yapılmadan önce tahtaya okunan metnin genel çerçevesine yönelik yol haritası olacak nitelikte sorular yazılır.

71. C C seçeneğinde verilen “Ahenk unsuru olarak kafiye var ama redif yoktur.” ifadesi yanlıştır. Çünkü şiirde âhenk öğeleri, unsurları: Ölçü (aruz, hece), kafiye, redif, aliterasyon, asonans, kelime tekrarları... Ve hepsinden önemlisi bir şiir, asıl ahengini şairinin bizzat ruh/gönül/kalp/zihin/ilham vb. dünyasından alır. Çanak-kale Şehitlerine Şiirinde bu ahenk unsurlarının hemen hemen hepsi var. Şiirde “kazsın-sağmazsın, başına- taşına, namıyla- ecrâmiyle, bekletsem- etsem, yarana - hatıranı gibi yerlerde redif kullanılmıştır.” Dolayısıyla redif kullanılmamış denebilir.

Şiirinin Nazım Biçimi: Serbest Şiir
Nazım Birimi: Bent.
Birim Sayısı: 3 bentten oluşmuştur.
Ölçüsü: Aruz ölçüsü kullanılmıştır.
Dili dönemine göre sade olmasına rağmen bugün okuyacak biri için ağırdır.. Bilinmeyen kelime çoktur. Benzetmeye dayalı anlatımla yazılmış bir şiirdir.

72. E Açıklama, herhangi bir konuda bilgi veren ve öğretici tarzda yazılmış metinlerin anlatım tekniğidir.

73. D Öğrenme konuları üniteler şeklinde modüllere (öbeklere) ayrılır. Öğrenme üniteleri aşamalı olup olmadığına bakılmadan anlamlı parçalara ayrılarak düzenlenir. Bu modüllerin birbirleriyle ilişkili olması zorunlu değildir. Konuların sıralaması esnek, birbirine bağlı değildir. Her modül kendi içinde doğrusal, sarmal yada farklı yaklaşımla düzenlenebilir bu açıklamalara göre parçada bahsedilen içerik düzenleme yaklaşımıdır.

74. E Hüseyin Öğretmen: “Son zamanlarda teknolojinin gelişmesi ile kitap okuma oranının çok fazla azaldığını görüyorsunuz. Sizce sosyal medya, televizyon, bilgisayar... gibi teknolojinin bize getirdiği bu yenilikler kitap okuma oranında azalmanın olmasında katkısı ne kadardır?” diye sorarak öğrencilerin bu konuda bilimsel süreç basamaklarını kullanmasını, araştırmalar yapmasına ve bu konuyu detaylarıyla incelemeleri probleme dayalı öğrenmeyi süreçte temeli aldığına göstermektedir. Probleme dayalı öğrenmede temel alınan konu tek bir disiplinde derinlemesine incelenerek anlamlandırılır. Proje tabanlı öğrenmede ise temel alınan konu disiplinler arası yaklaşımla ele alınır. Ürün elde edilerek süreç sonunda sunulur. Bu yüzden cevap probleme dayalı öğrenmedir. Araştırma inceleme ise kuram ya da model değil öğretim stratejisidir. Bu seçenekte bu yüzden elenir.

75. D Carroll'un Okulda Öğrenme öğeleri 5 ana unsurdur. Bunlar:

1. Yetenek: Yetenekli öğrencilerle yeteneği olmayan öğrencilerin öğrenme süreleri eşit değildir. Planlama yapılırken bunu dikkate almak gerekir.
2. Öğretimden yararlanma yeteneği: Ön koşul öğrenmeler düzeyini kapsar. Ön koşulu öğrenmesi olanlar daha hızlı ön koşulu öğrenmeleri eksik olanlar daha yavaş öğrenirler.
3. Sebat (sabır): Öğrencinin istekli olarak öğrenme ayırdığı zaman ifade eder.
4. Fırsat: Öğrenme için verilen zamanı ve olanakları kapsar. Her öğrencinin öğrenme zamanı farklıdır, dikkate alınmalıdır.
5. Öğretimin niteliği: Öğretim hizmetlerinin ek zaman gerektirmeyecek şekilde düzenlenmesini kapsar. Öğretim hizmeti ek zaman gerekirse niteliksizdir. Nitelikli öğrenme ve öğretim hizmeti şarttır.

Bu bilgilere göre parçada anlatılan okulda öğrenmenin ögesi, “öğretimden yararlanma niteliği” olmalıdır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratayinlari.com